

ERCİYES

Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.

GevherNesibe V.D. 342 028 6345
Ticaret Sicil No. 19263
www.erciyesymm.com.tr
bilgi@erciyesymm.com.tr

G.Nesibe Mh. Tekin Sk. İmtaş Park Kat: 5
No:4/15-16 Kocasinan / KAYSERİ
Tel: 0 352 235 24 84 Faks: 0 352 235 04 96

SİRKÜ : 2016/06

**Konu : 2016 Yılı İçin Belirlenen Asgari Ücret Tutarı ile
Bu Konuyla İlgili Diğer Değişiklikler**

**KAYSERİ
26.01.2016**

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 2016 yılı için belirlemiş olduğu günlük asgari ücret tutarı 31.12.2015 tarih ve 29579 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olup aşağıda 2016 yılı başından itibaren yürürlüğe giren;

- Asgari Ücret Tutarı,
- Asgari Ücrete Dayalı Aylık Ücret,
- 5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin (a) ve (b) Bentleri Kapsamındaki Sigortalıların Prime Esas Kazançlarının Alt ve Üst Sınırları,
- İsteğe Bağlı Sigortalılık Prim Tutarının Alt ve Üst Sınırları,
- SGK'ca Uygulanacak Olan İdari Para Cezaları,
- Kıdem Tazminatının Azami Tutarı,
- Asgari Geçim İndirimi Tutarları,
- Engellilik İndirimi Tutarları,
- Bildirge ve Beyannamelere İlişkin Damga Vergisi Tutarları,

hakkında bilgiler verilmiştir.

1- 01.01.2016 – 31.12.2016 Süresinde Uygulanacak Olan Asgari Ücret Tutarı

2016 Yılında uygulanacak olan asgari ücret tutarı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun 30.12.2015 tarih ve 2015/1 sayılı kararıyla, önceki yıllarda 6 'şar aylık dönemler halinde belirlenirken bu defa 2016 yılının tamamında uygulanmak üzere **günlük 54,90 TL** olarak belirlenmiştir.

Uygulanacak olan asgari ücret tutarında 16 yaş ayrımı yapılmamıştır.

Asgari Ücret Tespit Komisyonunca "milli seviyede tek asgari ücret uygulanmasına" karar verildiğinden 2016 yılı için belirlenen asgari ücret tutarı geçen yılda olduğu gibi 16 yaşından küçük/büyük ayrımı yapılmaksızın uygulanacaktır.

2- Asgari Ücrete Dayalı Aylık Ücretin Miktarı

Asgari ücret üzerinden aylık ücretle çalıştırılan personelin 1 aylık maaşının brüt tutarının günlük asgari ücretin brüt tutarının 31 katından az olmaması gerekir.

Ücreti tahakkuk ettirilen ayın 28, 30 veya 31 gün oluşuna bakılmaksızın, personeline asgari ücret üzerinden aylık ücret yani maaş şeklinde her ay aynı (maktu) ücret ödeyen bazı işyerlerinde hatalı uygulama yapılmakta ve 1 ayın 30 gün olduğu mülâhazasıyla personele her ay günlük asgari ücretin brüt tutarının 30 katına tekabül eden brüt aylık üzerinden ödeme yapılmaktadır. Ancak bu uygulamada 31 gün olan aylarda tam çalışmış olan aylıklı personele ücreti, tam ay çalışan yevmiyeli personele göre yılın 7 ayında 1'er günlük eksik ödenmekte ve hem de 31 gün olan aylarda 30 gün üzerinden ödenmiş olan aylık ücretin 1 günlük ortalamasının tutarı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği günlük asgari ücret tutarının altında kalmaktadır! Oysa 4857 sayılı İş Kanununun 102 nci maddesinde "**Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Asgari Ücret Tespit Komisyonunun belirlediği asgari ücreti işçiye ödemeyen veya noksan ödeyen işveren veya işveren vekiline, bu durumda olan her bir işçi ve de her ay için idarî para cezası öngörülmüştür!**

Her bir işçi ve ay için uygulanacak idari para cezasının (2016 yılındaki) miktarının ise yaklaşık 162,00 TL olması beklenmektedir. Ayrıca bu hatalı uygulamanın sonucu, aylıklı personelin sadece ücret kaybıyla sınırlı kalmamakta vergi ve sigorta primleri de eksik ödenmektedir. Bu nedenle asgari ücrete dayalı aylık (maktu) ücretle çalışan personelin 2016 yılındaki brüt aylıklarının yıl boyunca (54,90 x 31 =) 1.701,90 TL ' den az olmaması gerekmektedir.

3- Sigorta Primlerine Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

5510 Sayılı Kanunun, 6111 sayılı Kanun ile değişik 82 nci maddesinin 1 inci fıkrasına göre "Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı, sigortalıların yaşlarına uygun asgari ücretin otuzda biri, üst sınırı ise 16 yaşından büyük sigortalıların günlük kazanç alt sınırının 6,5 katıdır."

Anılan fıkra hükmü ve bu yıl için belirlenmiş olan asgari ücret tutarında 16 yaş ayrımı yapılmadığı da dikkate alındığında Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2016 yılında alınacak sigorta primleriyle verilecek olan ödeneklerin hesabında esas alınacak olan kazancın alt ve üst sınırları aşağıdaki gibi uygulanacaktır:

01.01.2016 – 31.12.2016 süresinde:

	Alt Sınır (TL)	Üst Sınır (TL)
Günlük brüt	54,90	356,85
Aylık brüt	1.647,00	10.705,50

3.1- 5510 Sayılı Kanunun 82 nci maddesinin 2 ve 3 üncü fıkralarındaki düzenlemelere göre; 4/a kapsamındaki sigortalılardan günlük kazançları yukarıda belirtilen alt sınırın altında kalan sigortalılar ile ücretsiz çalışan sigortalıların prime esas kazançları alt sınır üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olan sigortalıların prime esas kazançlarının da üst sınır üzerinden hesaplanması gerekmektedir.

Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki fark (matrah)a ait sigorta primleri ile yine ücretsiz çalışan sigortalılara ait sigorta primlerinin tamamının işveren tarafından ödemesi gerekmektedir.

3.2- 5510 Sayılı Kanunun 80 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (d) bendine göre normal ücretlerin hak edildikleri aya mal edilmek suretiyle prime tabi tutulmaları gerekmektedir. Fakat prim, ikramiye vb. diğer ödemeler ise öncelikle ödendiği ayın kazancına dâhil edilecek ve ücret dışındaki bu ödemelerin yapıldığı ayda üst sınırın aşılması nedeniyle prime tabi tutulamayan kısmı ise ödemenin yapıldığı ayı takip eden aydan başlanarak 2 (iki) ayı geçmemek üzere üst sınırın altında kalan sonraki ayların prime esas kazançlarına ilâve edilmek suretiyle prime tabi tutulacaktır. Normal ücretlerle birlikte toplam 3 ayda prime tabi tutulmasına rağmen, prime esas kazanç üst sınırının aşılması nedeniyle halen prime tabi tutulamamış ücret dışı (diğer ödeme) bakiyesi var ise artık bu kısımdan prim kesilmeyecektir.

3.3- 4/1-b Kapsamındaki (Bağ-Kurlu) Sigortalıların Kendileri İçin Beyan Edecekleri Aylık Prime Esas Kazanç Tutarının Alt ve Üst Sınırları

Bu kapsamdaki sigortalıların bizzat kendileri için ödeyecekleri prime esas olacak olan kazancın (matrah olarak) belirlenmesinde, sigortalının sahibi olduğu ticarethane veya serbest meslek işletmesinin kâr veya zarar ediyor olması, ortak olduğu kolektif veya limited şirketten ya da yönetim kurulu üyesi olduğu anonim şirketten kendisine ücret, huzur hakkı vb. adlar altında ödemeler yapılıyor olunması ya da kâr payı alıyor olması (yani 4/1-b kapsamındaki sigortalının gerçek geliri) dikkate alınmamaktadır.

5510 Sayılı Kanununun 80 ve 82 nci maddeleri ile Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin de 98 inci maddesindeki düzenlemelere göre **4/1-b kapsamındaki sigortalıların aylık sigorta primlerine esas kazancı; Kanununun 82 nci maddesine göre belirlenen prime esas günlük kazanç alt sınırı ile üst sınırı arasında kalmak kaydıyla kendileri tarafından beyan edilecek olan günlük kazancın 30 (otuz) katıdır.** Dolayısıyla 4/1-b (eski adıyla Bağ-Kur) sigortalılarının 2016 yılında kendileri için beyan edecekleri prime esas kazanç tutarlarının yukarıda belirtilen prime esas kazanç alt ve üst sınırları arasında olması gerekmektedir. Ancak alt ve üst sınırlar arasındaki bu tutarların belirlenmesinde işveren konumundaki 4/1-b 'li sigortalılar ile çalışan emekli konumundaki 4/1-b 'li sigortalıların özel durumu aşağıda açıklanmıştır.

3.3.1- İşveren konumundaki 4/1-b kapsamındaki sigortalı kendi adına olan işyerinde veya ortağı olduğu kollektif şirkete ait işyerinde ya da adi ortaklığı bulunan işyerinde 4/1-a kapsamında (eski adıyla SSK lı) sigortalı personel çalıştırıyor ise bu takdirde (5510 sayılı Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının "b" bendi uyarınca) yukarıda belirtilen asgari ve azami prime esas kazanç sınırları dahilinde kalmak kaydıyla belirleyerek kendisi için beyan edecek olduğu prime esas kazanç tutarının, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekini 30 (otuz) katından az olmaması gerekmektedir! Dolayısıyla aynı zamanda işveren olan 4/1-b kapsamındaki sigortalının kendisi için beyan edeceği prime esas kazanç tutarı, çalıştırdığı sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekini 30 (otuz) katı ile üst sınır arasında bir tutar olabilecektir. İşveren konumundaki 4/1-b li sigortalının 1'den fazla işyerinin olması halinde de aynı hususu (yani 1'den fazla işyerindeki 4/1-a kapsamındaki sigortalılarına ait s.p.e.k. tutarlarını) dikkate alması gerekmektedir.

5510 sayılı Kanuna göre şirket ortakları (4/1-b kapsamında) sigortalı sayılmaktadır. Kanuna göre sermaye şirketi ortakları bizzat işveren sayılmamaktadır. Çünkü 5510 sayılı Kanuna göre **sermaye şirketlerinde işveren, bizzat şirket (tüzel) kişiliğidir.** Yani Kanuna göre şirket, işveren sayılmasına karşılık sigortalı sayılmadığından, sermaye şirketi ortakları kendileri için prime esas kazanç beyanında bulunurken, şirketin çalıştırdığı sigortalıların aylık prime esas kazançlarının en yüksekinden daha düşük prime esas kazanç beyanında bulunabilirler. Bir başka anlatımla, (4/1-b li) sigortalı aynı zamanda işveren ise beyan edeceği aylık prime esas kazancın çalıştırdığı sigortalıların aylık prime esas kazancının en yüksekinden daha az olamayacağı şeklindeki (yasal) zorunluluk ancak sigortalı ve işveren sıfatını birlikte taşıyan gerçek kişilerde mümkün olabilir. Bu durumda işyerinin, 4/1-b kapsamındaki sigortalının bizzat kendi şahsına ait olması veya adi ortaklığına ya da kolektif şirkete ait olması hallerinde 4/1-b li sigortalı kendisi için aylık sigorta primlerine esas kazanç beyanında bulunurken yasadaki zorunluluğu da dikkate alarak; işyerinde çalıştırdığı (4/1-a lı) sigortalıların prime esas günlük kazancının en yüksekini 30 (otuz) katından daha az miktarda prime esas kazanç beyanında bulunamayacaktır! Buna karşılık 4/1-b sigortalısının limited şirket ortağı olması veya anonim şirket(ler)de yönetim kurulu üyesi ortak olması halinde ise böyle bir zorunluluk söz konusu olamayacağından, 4/1-b li sigortalı kendisine ait aylık prime esas kazanç tutarını, aylık asgarî ve azamî prime esas kazanç sınırları dahilinde kalmak kaydıyla, mensubu olduğu şirket(ler)in çalıştırdığı sigortalıların prime esas kazançlarını dikkate almaksızın dilediği miktarda beyan edebilecektir.

3.3.2- Bağ-Kurlu sigortalılar kendilerine ait prime esas kazanç beyanlarını SGK ya elektronik ortamda bildirebilmektedir.

Bilindiği üzere 4/1-b kapsamındaki sigortalılar kendileri için ödeyecekleri primlere ilişkin aylık sigorta primlerine esas kazanç beyanlarını yakın zamana kadar SGK ya şahsen yazılı başvuruda bulunarak veyahut da posta yoluyla bildirmekte idi. Ancak bu bildirimler artık internet ortamında www.Turkiye.gov.tr adresinden şahsi devlet şifresi ile de yapılabilmektedir.

3.3.3- T.C. Emekli Sandığından, SSK'dan ya da Bağ-Kur'dan emekli olmaları nedeniyle aylık almakta olan ve emeklilik yaşamlarında da çalışmaya devam ederek 4/1-b kapsamında (Bağ-Kurlu) sigortalı olmayı gerektiren faaliyetlerde bulunan kişilerin 4/1-b kapsamındaki bu sigortalılıkları için aylık sigorta primlerine esas kazanç beyanında bulunmalarına mahal bulunmamaktadır. Bu emeklilerin ayrıca işveren konumunda olup olmamaları da farklı bir uygulamaya tabi olmalarını gerektirmemektedir.

5510 Sayılı Kanununun 30 uncu maddesi ile geçici 14 üncü maddesi uyarınca bu kişilerin her ay emekli aylıklarının % 15'i sosyal güvenlik destek primi (SGDP) olarak kesilip bakiye emekli aylıkları banka hesaplarına yatırılmakta iken, 01.07.2015 tarihinden itibaren SGDP kesintisinin nispeti % 10'a indirilmiş ise de TBMM 'de görüşmeleri süren torba kanun tasarısı kabul edilip yürürlüğe girdiğinde % 10'luk kesintiye de son verilecektir.

4- İsteğe Bağlı Sigorta Primleri

Sigorta primlerine esas asgarî ve azamî kazanç tutarlarındaki artışlar nedeniyle isteğe bağlı sigortalıların Kuruma 2016 yılında ödeyecekleri aylık primlerin asgarî ve azamî tutarları da artmış bulunmaktadır.

5510 Sayılı Kanununun (5754 sayılı Kanunla değişik) 52 nci maddesindeki düzenlemede **isteğe bağlı sigorta priminin 82 nci maddeye göre belirlenen prime esas kazancın alt sınırı ile üst sınırı arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın % 32'si olduğu ve bunun % 20'sinin malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi, % 12'sinin de genel sağlık sigortası primi olduğu** belirtilmiştir. Buna göre 2016 yılında isteğe bağlı sigorta primi olarak ödenecek olan primlerin asgari ve azami tutarları aşağıdaki gibidir:

01.01.2016 – 31.12.2016 süresindeki asgari tutarı : $54,90 \times 30 \times \%32 = 527,04 \text{ TL}$
azami tutarı : $356,85 \times 30 \times \%32 = 3.425,76 \text{ TL}$

5510 Sayılı Kanununun yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden sonraki dönemde isteğe bağlı sigortalılıkta primi ödenmiş süreler, aylık bağlama işlemleri sırasında 4/b (yani Bağ-Kur) sigortalılığı kapsamında değerlendirilecektir. Kanununun 52 nci maddesinde de belirtildiği gibi **isteğe bağlı sigortalılar da ödeyecekleri primlerin miktarını (aktif 4/1-b sigortalıları gibi) prime esas kazanç beyanında bulunmak suretiyle bizzat kendileri belirlemektedir.**

5- İdari Para Cezaları

Sosyal Güvenlik Kurumunca idari yaptırım olarak uygulanan idari para cezalarının hesabında, 4857 sayılı İş Kanununun 39. maddesi uyarınca belirlenen aylık asgari ücret tutarı esas alınmakta olduğundan, 5510 sayılı Kanununun 102 nci maddesinde belirtilen ve 01.01.2016 - 31.12.2016 tarihleri arasındaki sürede işlenecek olan fiiller için uygulanacak olan idari para cezalarının hesabında da bu süre için belirlenmiş aylık asgari ücret tutarı olan **1.647,00 TL** esas alınacaktır!

6- Kıdem Tazminatının Azami Tutarı

1475 sayılı (eski) İş Kanununun halen uygulanmasına devam edilen 14.maddesine göre:

İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık tutarı, Devlet Memurları Kanununa tabi en yüksek devlet memuruna 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine göre bir hizmet yılı için ödenecek olan azami emeklilik ikramiyesi tutarını geçemeyeceğinden ve en yüksek devlet memuruna ödenen bir yıllık emekli ikramiyesinin miktarı da katsayı ve gösterge sistemiyle 01.01.2016 tarihinden itibaren yükselmiş olduğundan, İş Kanununa tabi işçilerin kıdem tazminatlarının bir yıllık azami tutarı da anılan tarihten itibaren yükselmiş olup;

01.01.2016 – 30.06.2016 süresindeki iş sözleşmesi fesihlerinde hak edildiğinde ödenecek olan kıdem tazminatının bir yıllık azami tutarı **4.092,53 TL** olarak uygulanacaktır. Memurların katsayı ve gösterge sisteminde bir artış olmadığı takdirde kıdem tazminatının azami miktarı 01.07.2016 – 31.12.2016 süresinde de **4.092,53 TL** olarak uygulanacaktır.

Buna karşılık işten ayrılan personele her hizmet yılı için azamî miktarı (tavanı) aşan tutarda kıdem tazminatı ödenmesinin cezai müeyyidesi de bulunmamaktadır. Ödendiği takdirde ise hesaplanan kıdem tazminatının **tavanı aşan (fazla) kısmından gelir vergisi kesilmesi gerekmektedir!**

7- Asgari Geçim İndirimi Tutarları

Bilindiği üzere asgari geçim indiriminin uygulanması kısaca; ücretlilerin vergi matrahları üzerinden vergi tarifesi uygulanarak hesaplanan gelir vergisinden, çalışanın medeni durumuna göre (Ocak ayındaki) brüt asgari ücret üzerinden yıllık hesaplanacak olan indirim tutarının indirilmesi esasına dayanmaktadır. Ücretlilerin **2016** yılında yararlanacakları (aylık) asgari geçim indirimi tutarları, çalışanın medeni durumuna göre aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Medeni Durum	Aylık(TL)	Medeni Durum	Aylık(TL)
Bekâr	123,53	Evli - Eşi çalışan ve çocuksuz	123,53
Evli - Eşi çalışmayan ve çocuksuz	148,23	Evli - Eşi çalışan ve 1 çocuklu	142,05
Evli - Eşi çalışmayan ve 1 çocuklu	166,76	Evli - Eşi çalışan ve 2 çocuklu	160,58
Evli - Eşi çalışmayan ve 2 çocuklu	185,29	Evli - Eşi çalışan ve 3 çocuklu	185,29
Evli - Eşi çalışmayan ve 3 çocuklu	209,99	Evli - Eşi çalışan ve 4 çocuklu	197,64
Evli - Eşi çalışmayan ve 4 çocuklu	209,99		

8- Engellilik Vergi İndirimi Tutarları

01.01.2016 tarihinden itibaren ücretlerin vergilendirilmesinde uygulanacak (GVK nun 31 inci maddesinde yer alan) engellilik indirimi tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Çalışma Gücündeki Kayıp Nispeti	Engellilik Derecesi	İndirim Tutarı (TL)
Asgari % 80 olan	I inci Derece Engellilerde	900,00
Asgari % 60 olan	II nci Derece Engellilerde	460,00
Asgari % 40 olan	III üncü Derece Engellilerde	210,00

9- Damga Vergisi Tutarları

Maliye Bakanlığının 25.12.2015 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmış bulunan 59 seri nolu Damga Vergisi Kanunu Genel Tebliğinde açıklandığı üzere; damga vergisine tabi kâğıtlara 2015 yılında uygulanan damga vergisi tutarları **2016** yılında yeniden değerlendirme oranında (%5,58) artırılarak uygulanacaktır. Tebliğ eki (1) sayılı tabloda yer alan bildirge ve beyannamelerden bazılarının 01.01.2016 tarihinden itibaren ki damga vergisi tutarları aşağıdaki gibidir.

Beyannamenin Türü	Damga Vergisi Tutarı (TL)
SSK aylık prim ve hizmet (asıl ve ek nitelikteki) bildireleri	23,50
Aylık muhtasar beyannameleri	31,50
Yıllık gelir vergisi beyannameleri	47,80
Kurumlar vergisi beyannameleri	63,80
Katma değer vergisi beyannameleri	31,50
Gümrük idarelerine verilen beyannameler	63,80

Bilgi ve gereği rica olunur.

ERCİYES

Yeminli Mali Müşavirlik ve
Bağımsız Denetim A.Ş.